

ז"ל (א)

(א) ז"ל ר"ש בן אלעזר

(א) ז"ל ר"ש בן אלעזר (א)

(ב) ז"ל ר"ש בן אלעזר (ב)

(ג) ז"ל ר"ש בן אלעזר (ג)

(ד) ז"ל ר"ש בן אלעזר (ד)

(ה) ז"ל ר"ש בן אלעזר (ה)

(ו) ז"ל ר"ש בן אלעזר (ו)

כ"י קאמער ר"ש ברוב כנענים. וז"ל
א"כ מה לריך טעם מפני
שהבעלים מתיאשים. ח"ל ד"ס לחלוק
דמוכנענים נפל דהו רובא וי"ל
דאזיטריך דאפילו יודע ודאי שמישראל
נפל קאמער דאי אלו של *דהאפסד
מתיאש ואומר דכנענים שקלי ליה
ואפילו אס, ישראל יונאס לא יכריח
דחולה דמנן הכנענים נפל דין רובא:
אפילו ברוב ישראל נמי. הו
של וטעמא נשום דאיכא
אינש דלא מעלי וסקלי לה:

וכן היה ר"ש בן אלעזר אומר *המציל מן
הארי ומן הרוב ומן הנמר ומן הברדלס
'ומן זוטו של ים ומשדוליתו של נהר המוצא
בסרטיא ופלטיא גדולה ובכל מקום שהרבים
מצויין שם הרי אלו שלו מפני שהבעלים
מתיאשין מהן. איבעיא להו כי קאמר ר"ש
בן אלעזר "ברוב כנענים אבל ברוב ישראל
לא או דלמא *אפי' ברוב ישראל נמי אמר

(א) ז"ל ר"ש בן אלעזר

ג כיצד המוצא מציאה במקום שישראל מצויים שם חייב להכריז "שלא
נתיאשו הבעלים 'ואפילו העיר מחצה גוים ומחצה ישראל או 'אפילו רובה גוים

(א) ז"ל ר"ש בן אלעזר

ש"מ דלמאי דקיי"ל דאולינן בהר רובא
אולינן כאן בהר רוב העולם ולא בהר רוב ישראלים המצויים כאן

בכרס, א"כ היינו ממש כי הכא, ואמאי חייב כאן להכריז
המציאה ברוב העיר גוים, וי"ל דשאני הכא כיון שאפשר להתבונן
ההכרה דהאבירה של ישראל עברין כן, ולא מהני כאן שום
אלא לענין יאוש בעלים, דבמקום רוב גוים הוי האבירה של מנה
דאפילו נפלה מישראל מואש לה, אבל במקום דלא הוי יאוש
להכריז אפילו אם הרוב גוים ומיעוט ישראל, דלא מהני ליה רוב
כיון דאפשר בהכרה, וכהאי סברא אשכחן בתוס' פרק לא יחפיו
כ"ג ע"ב ד"ה חוץ לחמישים כ"ג:

והוא מצאה "במקום שרוב העוברים שם
ישראל חייב להחזיר אבל אם ^(ג)רוב העיר גוים
או "אפילו רובה ישראל ומצאה במקום שרוב
העוברים שם גוים אינו חייב אפילו "אם ידע שמישראל נפלה ויש בה סימן
שודאי נתיאשו הבעלים "וכגון שהוא מדברים שיש תלות שידע מיד בנפילתו
וכמו שיתבאר. הגה ועיין לקמן סימן רס"ג סעיף ג'. ^(ד)ויש אומרים "לדאס אנד
ספרים לא מייאש מנייהו אפילו במקום שרובה גוים.

(א) ז"ל ר"ש בן אלעזר

ח נהר "שעושים בו סכר לצוד בו דגים
ופועלים ישראל רגילים לעשותו ולתקנו
כשמתקלקל המוצא בו מציאה חייב להכריז.
הגה "וכן מקום שזומרים שם גוים נקבע
לעפ"י שרוב הנכנסים ויואלים ישראלים אינו חייב
להכריז.

(א) ז"ל ר"ש בן אלעזר

ה לאף על פי שמן הדין במקום שרוב גוים מצויים אפילו נתן ישראל בה סימן
"אינו חייב להחזיר טוב וישר לעשות "לפנים משורת הדין להחזיר לישראל
שנתן בה סימן. (ואס הוא עני ונעל אנדה עשיר אין לריך לעשות לפני משורת
הדין).

(א) ז"ל ר"ש בן אלעזר

בשורת חלקת יעקב ח"א סימן קלו כתב בענין הספרים שנשארו
בארצות אירופה לאחר השואה, שגם הבעלים הגולו ורובם נהרגו במחנות ההשמדה רח"ל, שדינו
כזוטו של ים ובודאי נתיאשו, ואין חיוב להחזיר כי אם לפנים משורת הדין, ועוד דן שם אם מותר
לקנות את הספרים מיד הגויים, ובוה ודאי שמותר, וסיים שכמדומה שרבני פולק בשעתם הוציאו
כרוז או חרם שלא לקנות ספרים מארץ הדמים, וצריך להתיישב אם זה חל גם כעת, עיי"ש.
וכבר דן ככעין שאלה זו בשו"ת אמרי יושר ח"ב סימן נט בדיון ספרים שקנו מאנשי חיל ששללו
מישראלים והיו עומדים לאבדם מתוך רשעותם, והעלה דמשום כך לא מיקרי זוטו של ים, דכל זמן
שאין אבודים ממש, אע"פ שרצו לאבדם, אינו כזוטו של ים, ושאני דליקה שכבר היתה קופצת (עי'
פרק ב סעיף טז), אלא שחזר לדון מטעם יאוש כיון שחמסו אנשי החיל חפציהם הוי יאוש, ואע"ג
דסתם גזילה לא הוי יאוש, לא כללא הוא, שעיקר הטעם שאינו מתיאש מגזילה משום שסוכר שיוכל
לתבוע בערכאות, אבל כנ"ד לא יוכל לתבוע והוי יאוש ודאי. וגם מ"ש הפוסקים שבספרים אינו
מתיאש, היינו דוקא בסתם גויים שכונתם לממן, אמרינן שמסתמא ימכרנו לישראל שיכריזו, אבל
באנשי חיל אלה שעושים להכעיס ואינם מחפשים אחר קונים, סתמא הוי יאוש אף בספרים.